

**M.F.AXUNDOV ADINA MİLLİ KİTABXANANIN
BEYNƏLXALQ ƏLAQƏLƏRİ*****K.M.TAHİROV******M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası***

Bu məqalədə M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının beynəlxalq əlaqələrinin inkişafı və genişlənməsi, kitab mübadiləsi, yeni qarşılıqlı əlaqələr barədə eləcə də beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələr şərh edilir.

Milli kitabxanalar hər bir müstəqil ölkənin ən vacib atributlarından biri olaraq, nəinki həmin ölkənin mədəniyyətinin, incəsənətinin, elminin, iqtisadiyyatının inkişafında, görkəmli alim və ziyalıların formalaşmasında mühüm rol oynayır, eyni zamanda həmin ölkələrin elmi və ədəbi potensialının, həyat həqiqətlərinin, gerçəkliklərinin dünya miqyasında təbliğində və yayılmasında da fəal və məqsədyönlü iş aparırlar, ölkənin xaricə açılan vacib bir informasiya pəncərəsi funksiyasını yerinə yetirirlər.

Son illərdə ölkəmizin iqtisadi qüdrətinin möhkəmlənməsi, dünya ölkələri sırasında öncül mövqelərə yüksəlməsi dünyaya və Avropaya inteqrasiya proseslərinin daha da sürətlənməsinə səbəb olmuşdur. Bütün sahələrdə olduğu kimi, mədəniyyət sahəsində də dövlətlərarası, millətlərarası və qitələrarası inteqrasiyaya təkan verən amillərə diqqət xeyli artmış, Azərbaycan Şərqlə-Qərbin, Avropa ilə Asiyanın mədəniyyətlərini çulğalaşdıran irimiqyaslı tədbirlərin tez-tez keçirildiyi məkana çevrilmişdir.

2009-cu ildə İslam Konfransı Təşkilatına üzv ölkələrin Mədəniyyət Nazirlərinin Konfransında Bakı şəhərinin “İslam mədəniyyətinin paytaxtı” elan edilməsi və həmin ilin aprelində İslam ölkələrinin və Avropa ölkələrinin mədəniyyət nazirlərinin iştirakı ilə “Mədəniyyətlərarası dialoq” mövzusunda möhtəşəm beynəlxalq forumun Bakıda keçirilməsi ölkəmizin dünya miqyasında mədəniyyətlərin inteqrasiyası istiqamətində uğurlu addımlar atmasından xəbər verirdi.

2009-cu ilin sentyabrında ilk dəfə olaraq 30 mindən artıq tamaşaçının iştirak etdiyi 1-ci Beynəlxalq Bakı Kitab Sərgi-yarmarkasının keçirilməsi və bu tədbirdə 20-dən artıq xarici ölkənin nümayəndələrinin öz ekspozisiyaları ilə iştirak etmələri mədəniyyətimizin və mədəni dəyərlərimizin dünya miqyasında təbliğində mühüm əhəmiyyət kəsb etmişdir.

Bu mənada mədəniyyətimizin ayrılmaz tərkib hissəsi olan kitabxana işi sahəsində də beynəlxalq miqyaslı tədbirlərin keçirilməsi, ölkə kitabxanalarının professional beynəlxalq təşkilatlarda təmsil olunması, kitabxana işçilərimizin beynəlxalq elmi konfranslarda, simpoziumlarda, treninqlərdə fəal

iştirak etmələri və kitabxanalar arasında beynəlxalq kitab mübadiləsinin təşkili də günümüzün vacib məsələlərinə çevrilmişdir.

Ölkə miqyasında bu kompleks məsələlərin gündəmə gətirilməsi məhz M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının adı ilə bağlıdır. Bütün bu tədbirlər kompleksi kitabxanamızın beynəlxalq əlaqələrinin gündən-günə genişlənməsinə və onun Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılmasında vacib bir informasiya pəncərəsinə çevrilməsi ilə nəticələnmişdir. Milli Kitabxanamız ölkəmizin dövlət müstəqilliyini bərpa etdiyi ilk illərdə onun dünyaya tanıtılmasında, gerçəkliklərimizin dünya xalqlarına çatdırılmasında əhəmiyyətli rol oynamışdır.

Bu kompleksin tərkib hissələrindən biri professional beynəlxalq qurumların işində fəal iştirakdan ibarətdir. Azərbaycan Milli Kitabxanası 1995-ci ildən Beynəlxalq Kitabxanalar Təşkilatının (İFLA), 2001-ci ildən Avrasiya Kitabxanalar Assambleyasının (BAE), 2003-cü ildən Avropa Milli Kitabxanaları Konfransı təşkilatının (CENL), 2007-ci ildən Türkdilli ölkələrin milli kitabxanaları Şurasının və İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına (İƏT) üzv ölkələrin Milli Kitabxanaları Direktorlar Şurasının üzvüdür. Biz bu təşkilatların keçirdikləri beynəlxalq elmi konfranslarda, simpoziumlarda, bütün tədbirlərində fəal iştirak etməklə yanaşı, onların həyata keçirdikləri bir sıra layihələrdə yaxından iştirak edirik. Belə layihələrdən Dünya Elektron Kitabxanasını (WDL), Avropa Elektron Kitabxanasını (The European Library), “Europiana” möhtəşəm layihəsini, “FUMAQABA” layihəsini, Türkdilli ölkələrin milli kitabxanalarında mühafizə olunan əlyazmaların vahid məlumat bazasının yaradılması kimi irimiqyaslı layihələri misal göstərmək olar.

Dünya arenasına inteqrasiyanın ən vacib həlqələrindən biri də digər dünya ölkələrinin milli kitabxanaları ilə ikitərəfli əlaqələri özündə ehtiva edən qarşılıqlı əməkdaşlıq müqavilələrinin və memorandumların imzalanmasıdır. Ölkəmizin milli kitabxanası ikitərəfli qarşılıqlı əməkdaşlığa dair ilk belə müqavilələri 1994-cü ildə Türkiyə Milli Kitabxanası ilə və 1999-cu ildə Misir Ərəb Respublikasının məşhur “İskəndəriyyə” Kitabxanası ilə imzalamışdır. Hal-hazırda milli kitabxanamız dünyanın 20 ölkəsinin milli kitabxanaları ilə qarşılıqlı əməkdaşlıq haqqında müqavilə və memorandumlar imzalamışdır və hər iki tərəf üçün vacib əhəmiyyət kəsb edən bu əməkdaşlıq əlaqələri müvəffəqiyyətlə davam etdirilir. Bu memorandum və ikitərəfli müqavilələrdə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın bütün spektrləri – ikitərəfli informasiya mübadiləsi, yeni kitablar haqqında informasiya məlumatlarının sistemli şəkildə ötürülməsi, elektron informasiya mübadiləsi, elektron kataloqların və elektron kitabxananın təşkili sahəsində əməli əməkdaşlıq, ikitərəfli kitab mübadiləsinin təşkili, hər iki tərəfdən mütəxəssislərin təcrübə mübadiləsinin və stajirovkaların həyata keçirilməsi, bu və ya digər tərəfdən qarşılıqlı kitab sərəgilərinin təşkili və s. öz əksini tapır.

Kitabxanamızın qarşılıqlı əməkdaşlıq etdiyi ölkələrin coğrafiyası çox müxtəlifdir. Buraya həm yaxın xarici ölkələrin – MDB-yə daxil olan ölkələrin milli kitabxanaları: Rusiya, Belarus, Ukrayna, Qazaxıstan, Özbəkistan, Qırğızıstan, Tacikistanın milli kitabxanaları, həm yaxın qonşu ölkələrin - Gürcüstanın, İranın, Pakistanın və qardaş Türkiyənin milli kitabxanaları, Avropa qitəsinin aparıcı ölkələri olan Avstriyanın, Fransanın, Slovakiyanın, İsveçrənin, Latviyanın, Estoniyanın milli kitabxanaları, şərq və ərəb ölkələrindən Suriya Ərəb Respublikasının, İordaniyanın və Misir Ərəb Respublikasının milli kitabxanaları, Amerika Birləşmiş Ştatlarının Konqress Kitabxanası daxildir. Kitabxanamız həmin kitabxanalarla çox geniş spektrli məsələlər üzrə əməkdaşlıq edir ki, bu da məlumat bazalarının qarşılıqlı mübadiləsindən tutmuş, informasiya və bibliografik yazı mübadiləsində, ikitərəfli kitab mübadiləsindən tutmuş, mütəxəssislərin təcrübə mübadiləsində də çox geniş məsələlər üzrə birgə əməkdaşlığı həyata keçirir.

Kitabxanamızın beynəlxalq əlaqələrinin möhkəmlənməsinə müsbət təsir edən amillərdən biri də birgə beynəlxalq tədbirlərin keçirilməsidir. Son illər ərzində Azərbaycan daha çox beynəlxalq tədbirlərin keçirildiyi, ölkə başçılarının, dünya alimlərinin, mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin tez-tez görüşdüyü və toplaşdığı bir məkana çevrilmişdir. Ölkəmizin Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən həyata keçirilən bu uğurlu siyasət Azərbaycanımızın dünya çapında öz sözü, öz yeri olan aparıcı bir ölkəyə çevrilməsində əhəmiyyətli rol oynamışdır.

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən dünya xalqlarının mədəniyyətlərinin dialoqu və qarşılıqlı zənginləşməsi istiqamətində atılan addımlar, keçirilən beynəlxalq konfranslar və festivallar, beynəlxalq sərgilər və müsabiqələr, bu və ya digər ölkələrin mədəniyyət günləri və s. tədbirlər xüsusilə örnək olmuşdur.

Nazirliyimizin beynəlxalq miqyasda apardığı uğurlu mədəniyyət siyasətini davam etdirən Azərbaycan Milli Kitabxanası ölkəmizin kitabxanaçılıq tarixində ilk dəfə olaraq 2008-ci ildə özünün yaranmasının 85-illik yubileyinin keçirilməsi çərçivəsində “İnformasiyalı cəmiyyətdə milli kitabxanaların inkişafı perspektivləri” mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirmişdir. Dünyanın 18 ölkəsindən gəlmiş milli kitabxana direktorlarının və 3 beynəlxalq professional kitabxana təşkilatının rəhbərlərinin iştirakilə baş tutan bu tədbirdə 30-dan artıq xarici qonaqlar iştirak etmiş və müzakirələrdə yaxından iştirak etmişlər.

Kitabxanamızın 85-illik yubileyi tədbirləri də müəyyən mənada beynəlxalq miqyaslı bir neçə tədbirlə müşayiət olunmuşdur. Belə ki, yubiley tədbirləri çərçivəsində Azərbaycan Milli Kitabxanasının da beş təsisçisindən biri olduğu Avrasiya Kitabxanalar Assambleyası (BAE) beynəlxalq təşkilatının X illik toplantısı Bakıda keçirilmişdir. Belarus Milli Kitabxanasının

direktoru Roman Motulskinin sədrliyi ilə keçən bu tədbirdə 11 yaxın xarici ölkələrin milli kitabxanalarının rəhbərləri iştirak etmiş və Avrasiya məkanına daxil olan ölkələrin milli kitabxanalarının vahid elektron-məlumat bazasının yaradılması məsələləri müzakirə olunmuşdur.

Yubiley günlərində, eyni zamanda bir il öncə Ankara şəhərində yaradılmış Türkdilli Ölkələrin Milli Kitabxanaları Direktorlar Şurasının ikinci iclası da Bakıda keçirilmişdir. Azərbaycan, Türkiyə, Qazaxıstan, Özbəkistan, Qırğızıstan, Tacikistan, Türkmənistan, Quzey Qıprıs Türk Cümhuriyyəti kimi ölkələrin milli kitabxana direktorlarının daxil olduğu bu təşkilat Uluslararası Türk Kültürü Təşkilatı olan TÜRKSÖY-un egidası altında yaradılmışdır və əsas məqsədi türkdilli ölkələrin milli kitabxanalarını bir araya gətirərək ortaq mədəniyyətimizin ən qiymətli nümunələri olan kitab və qədim əlyazmalarından üzv ölkələrdə yaşayan alim və mütəxəssislərin birlikdə istifadə edə bilmələri üçün imkan yaratmaqdan ibarətdir.

Bu məqsədə nail olmaq üçün Bakı iclasında Azərbaycan Milli Kitabxanasının təşəbbüsü və təklifi ilə Türkdilli Ölkələrin Milli Kitabxanalarının vahid elektron-məlumat bazasının yaradılması barədə bəyannamə qəbul olunmuşdur. Eyni zamanda bu təşkilatın vahid veb portalının yaradılması və burada üzv ölkələrin milli kitabxanalarının fondlarında mühafizə olunan qiymətli əlyazmalarının elektron versiyasının yer aldığı ayrıca bölmənin yaradılması da qərara alınmışdır.

2009-cu ilin iyulunda Azərbaycan Milli Kitabxanasında İSESKO-nun, Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin və M.F.Axundov adına Milli Kitabxananın təşkilatçılığı ilə “Orta əsr Şərq Tibb əlyazmalarının vəziyyəti” mövzusunda beynəlxalq konfrans-treninq keçirilmişdir. İSESKO kimi nüfuzlu beynəlxalq təşkilatın egidası altında keçirilən bu beynəlxalq konfransda İran, Səudiyyə Ərəbistanı, Misir Ərəb Respublikası, Omman, Liviya Ərəb Cümhuriyyəsi, Qətər, İordaniya və Azərbaycandan olan mütəxəssislər iştirak edirdilər. Konfrans çərçivəsində AMEA-nın M.Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun fondundan “Orta əsr Azərbaycan tibb əlyazmaları” mövzusunda kitab sərgisi də təşkil olunmuşdu.

8 Şərq ölkəsindən gəlmiş professor-alim və mütəxəssislərin iştirakı ilə iki gün davam edən konfrans-treninqdə orta əsr tibb əlyazmalarının vəziyyəti, onların öyrənilməsi, mühafizəsi, konservasiyası və bərpası mövzularında məruzələr dinlənmiş, ciddi müzakirələr getmiş və müzakirələrin yekunu olaraq “Orta əsr Şərq Tibb Əlyazmalarının vəziyyətinə dair” İSESKO-ya tövsiyələr qəbul olunmuşdur. Tədbirin sonunda müzakirə olunan məsələlərdə fərqlənən 12 nəfər mütəxəssisə sertifikatlar verilmişdir.

2009-cu ilin aprelində “Bakı-İslam mədəniyyətinin paytaxtı” tədbirləri çərçivəsində Bakıda İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına (İƏT) üzv ölkələrin Milli Kitabxanaları Direktorlarının ikinci konfransı keçirilmişdir. Bu beynəlxalq

təşkilat 2007-ci ildə Tehrandə İƏT-in Mədəniyyət İnstitutunun egidası altında İran İslam Respublikasının Milli Kitabxana və Arxiv təşkilatının təşəbbüsü ilə yaradılmışdır. İƏT-ə üzv olan Azərbaycanın, İranın, Türkiyənin, Pakistanın, Qazaxıstanın, Qırğızıstanın, Tacikistanın, Əfqanıstanın, Özbəkistanın və Türkmənistanın milli kitabxanalarının direktorlarının daxil olduğu bu beynəlxalq təşkilatın 2-ci Bakı iclasında Əfqanıstandan başqa bütün ölkələrin milli kitabxanalarının rəhbərləri iştirak edirdilər.

Bakı konfransının ən mühüm nailiyyətlərindən biri ondan ibarət olmuşdur ki, Bakıda keçirilən iclasda həmin təşkilatın Əsasnaməsi qəbul olundu və İƏT-ə üzv ölkələrin Milli Kitabxanaları Direktorlar Şurasının yaradılmasına dair Bakı Bəyannaməsi qəbul olundu (Yetərsay olmadığına görə bu bəyannamə 2007-ci ildə Tehrandə qəbul olunmamışdı). Demək olar ki, həmin beynəlxalq kitabxana təşkilatının rəsmi olaraq yaranması 2009-cu ildə Bakıda baş tutmuşdur.

2009-cu ildə Bakı şəhərinin YUNESKO və İSESKO tərəfindən İslam mədəniyyətinin paytaxtı elan olunması ilə əlaqədar bu tədbir çərçivəsində “İslam mədəniyyəti kitab səhifələrində” adlı möhtəşəm kitab sərgisi də təşkil olunmuşdu. Bu sərgidə İƏT-ə üzv ölkələrin Milli Kitabxanaları Direktorlarının ikinci konfransında iştirak edən 9 ölkənin hər birinin milli kitabxanasının ayrıca ekzpozisiyası təşkil olunmuşdu. Onlar öz kitabxanalarının fondlarından seçdikləri qiymətli kitabları və ölkələrinin bu gününü əks etdirən müasir kitabları bu beynəlxalq sərgidə nümayiş etdirirdilər. Tədbirin sonunda bu ekzpozisiyalarda təqdim olunan müasir ədəbiyyat və qədim kitabların əksəriyyətinin kserosurətləri Azərbaycan Milli Kitabxanasına hədiyyə olaraq verildi.

Həmin ilin sentyabrında Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə Bakıda ilk dəfə olaraq Beynəlxalq Kitab sərgi-yarmarkası keçirilmişdir. Dünyanın 21 ölkəsinin təmsil olunduğu bu sərgi-yarmarkada Azərbaycan Milli Kitabxanasının dəvətilə 9 xarici ölkənin milli kitabxana direktorları öz kitabxanalarının fondlarından ekzpozisiyalarla təmsil olunmuşlar. Tədbirin sonunda həmin kitabxanalar gətirdikləri kitabları Azərbaycan Milli Kitabxanasına hədiyyə etmişlər.

TÜRKSÖY beynəlxalq təşkilatının qərarına əsasən hər növbəti il üçün türkdilli ölkələrin birinin ən görkəmli ədəbiyyat, mədəniyyət və incəsənət xadiminin yubileyi bütün türkdilli ölkələrdə təntənəli şəkildə qeyd olunur və bu mənada 2010-cu il TÜRKSÖY tərəfindən “Əhməd Zəki Validi Togan ili” elan olunmuşdur. Həmin ilin aprelində Azərbaycan Milli Kitabxanası daha bir beynəlxalq konfransa ev sahibliyi edərək Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin və TÜRKSÖY təşkilatının təşəbbüsü ilə görkəmli türkoloq-alim Əhməd Zəki Validi Toğanın anadan olmasının 120 illiyinə həsr olunmuş beynəlxalq elmi konfrans və “Əhməd Zəki Validi

Toğan - 120” başlığı altında beynəlxalq kitab sərgisi keçirmişdir. Bu tədbirlərdə TÜRKSOY beynəlxalq təşkilatının, Türkiyənin, Qazaxıstanın, Özbəkistanın, Başqırdistanın, Tatarıstanın, Qırğızıstanın milli kitabxanalarının rəhbərləri iştirak etmiş və məruzə ilə çıxış etmişlər. Bu beynəlxalq konfransın işində AMEA-nın Ziya Bünyadov adına Şərqsünaslıq İnstitutunun əməkdaşları yaxından iştirak etmişlər.

Milli Kitabxanamız beynəlxalq miqyasda kitabxana işçilərinin təcrübə mübadiləsinə də xüsusi önəm verməkdədir. 2009-cu ilin sentyabrında təcrübə mübadiləsi məqsədilə mütəxəssislərimiz İsveçrə Milli Kitabxanasında olmuşlar, 2010-cu ilin iyununda milli kitabxanamızın əməkdaşları təcrübə mübadiləsi məqsədilə Estoniyaya səfər etmişlər və bu səfər çərçivəsində Estoniya Milli Kitabxanası ilə Azərbaycan Milli Kitabxanası arasında qarşılıqlı əməkdaşlığa dair müqavilə imzalanmışdır.

2010-cu ilin iyunun sonunda kitabxanamızın nümayəndələri ABŞ-ın Vaşinqton şəhərində Dünya Diqital Kitabxanasının (DDK) təqdimat mərasimində iştirak etmiş və indi Azərbaycan Milli Kitabxanası DDK-nin tamhüquqlü üzvüdür. Həmin tədbir çərçivəsində Amerika Kitabxanaçılar Assambleyasının illik toplantısında da iştirak etmiş və “Yeni texnologiyalar kitabxanalarda” mövzusunda geniş sərginin ekspozisiyası ilə tanış olmuşlar .

Kitabxanamızın rəhbərliyi 2010-cu il sentyabrın 26-dan 28-dək Birləşmiş Krallığın London şəhərində Avropa Milli Kitabxanaları Konfransı təşkilatının (CENL) 24-cü iclasında iştirak etmişdir. Burada Avropa Diqital Kitabxanasının (“Evropiana”) yaradılması layihəsi elan olunmuşdur və Azərbaycan Milli Kitabxanasının elektron məlumat bazası da “Evropiana”ya daxil edilmişdir. CENL-in 24-cü London iclasında 2013-cü ildə həmin təşkilatın 27-ci iclasının Bakıda keçirilməsi barədə qərar qəbul olunmuşdur.

CENL-in 27-ci iclasının 2013-cü ildə Azərbaycan Milli Kitabxanasının yaradılmasının 90 illik yubileyi tədbirləri çərçivəsində Bakıda keçirilməsi barədə təklif həmin təşkilatın ötən il Madriddə keçirilən 23-cü iclasında Mədəniyyət və Turizm Naziri cənab Əbülfəs Qarayevin təşəbbüsü ilə irəli sürülmüşdür və bu ilin yanvarında CENL İcraiyyə Komitəsinin bu barədə çıxardığı ilkin qərarı Londonda CENL-in ümumi iclasında təsdiq olunmuşdur. Beləliklə, 2013-cü ilin sentyabrında Avropanın 44 ölkəsinin 49 milli kitabxanasının direktorları Bakıda toplaşacaqlar.

Bu ilin oktyabrında biz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına (İƏT) üzv ölkələrin Milli Kitabxanaları Direktorlar Şurasının Türkiyənin Ankara şəhərində keçirilən üçüncü konfransında iştirak etmişik. Bu iclasda üzv ölkələrin milli kitabxanalarının toplu kataloqunun və vahid portalının və toplu elektron kataloqunun yaradılması məsələləri müzakirə olunmuşdur. Burada Azərbaycan Milli Kitabxanasının mütəxəssisləri tərəfindən hazırlanmış “İƏT-ə üzv ölkələrin Milli Kitabxanaları şurası təşkilatının vahid portalının və toplu

elektron kataloqunun layihəsi” müzakirə olunaraq yekdilliklə qəbul olunmuşdur. Ankara iclasında bu təşkilatın növbəti 4-cü toplantısının 2012-ci ildə Tacikistanın Düşənbə şəhərində keçirilməsi qərara alınmışdır.

Azərbaycan Milli Kitabxanasının beynəlxalq əlaqələrinin genişlənməsində mühüm əhəmiyyət kəsb edən amillərdən biri də dünya ölkələrinin milli kitabxanaları ilə beynəlxalq kitab mübadiləsinin təşkilindən ibarətdir. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının və YUNESKO-nun 1959-cu ildə qəbul etdikləri qərarla rəsmiləşdirilən kitabxanalar arasında beynəlxalq kitab mübadiləsi dünyanın iri kitabxanalarının xarici ədəbiyyat fondlarının formalaşmasında mühüm rol oynayır və kitabı-kitaba dəyişmək yolu ilə həyata keçirilir. Bu gün Azərbaycan Milli Kitabxana 60-dan artıq ölkənin milli kitabxanaları ilə xarici ədəbiyyat mübadiləsini həyata keçirir və beynəlxalq kitab mübadiləsi yolu ilə alınan və göndərilən kitabların sayı ildən-ildə xeyli artmışdır. Belə ki, əgər 2007-ci ildə Milli Kitabxana il ərzində beynəlxalq kitab mübadiləsi yolu ilə cəmi 459 nüsxə kitab almışdırsa və bu yolla həmin il ərzində cəmi 248 kitab göndərmişdisə, artıq 2009-cu ildə xarici ölkə kitabxanalarından 906 nüsxə kitab almış və onlara 4800 nüsxə kitab göndərmişdir. Bu isə ildən-ildə sayı daha da artan oxucularımızın sorğularının dolğun şəkildə ödənilməsinə əhəmiyyətli təsir göstərmiş, digər tərəfdən Azərbaycan haqqında həqiqətlərin dünya çapında daha geniş yayılmasına təsir göstərmişdir.

Milli Kitabxanamız Azərbaycan həqiqətlərinin dünya miqyasında təbliğində də mühüm rol oynayır. Azərbaycan haqqında, Qarabağ məsələsinə dair kitabların dünya kitabxanalarına, o cümlədəm milli kitabxanalara göndərilməsi də bizim ən vacib vəzifələrimizdən biridir. Son illər ərzində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev haqqında və onun uğurlu daxili və xarici siyasəti haqqında ətraflı məlumat verən Moskvada rus və ingilis dillərində çap olunmuş “Илхам Алиев: Открытый мир” kitabı, Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının ölkəmizə həsr olunmuş xüsusi cildi, Xocalı faciəsindən bəhs edən ingilis dilində çap olunmuş “Xodjalıy” kitabı, “Qarabağ. Tarixi, coğrafiyası və bu günü” kitabı, Azərbaycan, rus və ingilis dillərində nəfis şəkildə çap olunmuş “Azərbaycan Dövlət İncəsənət Muzeyi” kitabı, “Историческая Энциклопедия Кавказа” kitabı və s. bir neçə kitablar təmənnəsiz olaraq bütün dünyanın milli kitabxanalarına tərəfimizdən göndərilmişdir. Bu iş bu gün də uğurla davam etdirilməkdədir.

Son illərdə Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən bir sıra xarici ölkələrdə “Azərbaycan mədəniyyəti günləri”nin keçirilməsi bir ənənə halını almışdır. Belə tədbirlərdə hər iki ölkələrin milli kitabxanaları arasında qarşılıqlı əməkdaşlığa dair müqavilələrin imzalanması və kitab sərgilərinin təşkili də ənənə halını almışdır. Artıq son iki il ərzində Misir Ərəb Respublikasında, İran İslam Respublikasında, İordaniya

Haşimilər Krallığında və bir sıra digər ölkələrdə mədəniyyət günləri çərçivəsində sanballı kitab sərgiləri təşkil olunmuş və müqavilələr imzalanmışdır.

Azərbaycan Milli Kitabxanası ölkəmizin dünyaya açılan daha bir informasiya pəncərəsi olmaqla beynəlxalq əlaqələrini gündən-günə genişləndirməyə çalışır və beynəlxalq təşkilatlarda Azərbaycanımızı ləyaqətlə təmsil edən mənəviyyət xəzinəsinə çevrilmişdir.

ƏDƏBİYYAT

1. *M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının 2008-2010-cu il hesabatları.*

2. *Tahirov K. M.F.Axundov adına Milli Kitabxananın beynəlxalq əlaqələri genişlənir.// "Xalq qəzeti", 2010.3 noyabr.s.6*

3. *Tahirov K. M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının tarixi (1923-2008-ci illər). Bakı: 2009, 218 s.*

4. *«Ахундовская библиотека»: из прошлого в будущее // Библиотековедение, М.: 2009 № 2, стр. 117-120*

5. *Достояние нации – достояние мира //ІRS наследие Международный*

6. *Азербайджанский журнал, М.: 2006, № 4, стр. 22-24*

7. *Книжное наследие Азербайджанской Национальной Библиотеки им. М.Ф.Ахундова// М.: Вестник Библиотечной Ассамблеи Евразии, 2007, № 2, стр. 51-53*

INTERNATIONAL RELATIONS OF AZERBAIJAN NATIONAL LIBRARY AFTER M.F.AKHUNDOV

K.M.TAHIROV

SUMMARY

The article deals with the extension and development of international relations, promotion of book exchange, and establishment of new mutual relations of Azerbaijan National Library. The article elucidates Azerbaijan National Library's participation in the activity of International Organizations as well.

**МЕЖДУНАРОДНЫЕ СВЯЗИ НАЦИОНАЛЬНОЙ БИБЛИОТЕКИ
им. М.Ф.АХУНДОВА**

К.М.ТАХИРОВ

РЕЗЮМЕ

В этой статье говорится о развитии и расширении международных связей, развитии книгообмена, о новых взаимосвязях Азербайджанской Национальной Библиотеки им. М.Ф.Ахундова, также об участии Азербайджанской Национальной Библиотеки в работе Международных организаций.